

עת"א 43628/11/19 - עידן נאוגאונקר נגד הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

עת"א 43628-11-19 נאוגאונקר(אסיר) נ' הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון ואח'

בפני	כבוד השופט יחיאל ליפשיץ
העותר	עידן נאוגאונקר (אסיר)
נגד	
משיבים	1. הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון 2. מדינת ישראל

פסק דין

מבוא

עתירה מנהלית כנגד החלטת שב"ס מיום 10.10.19 ולפיה הופסק ריצוי המאסר בעבודות שירות שנגזר על העותר ונקבע כי יתרת המאסר (94 ימים) תרוצה מאחורי סורג ובריח.

כללי וטענות הצדדים

כנגד העותר, יליד 1993 ותושב קרית אתא, התנהל בבית המשפט השלום בקריות הליך שייחס לו עבירות מפקודת הסמים (גידול מריחואנה בדירות שהוסבו לצורך זה). ביום 1.7.18 גזר בית המשפט את דינו ל 6 חודשי מאסר וכן השית רכיבי ענישה נוספים. נקבע, כי המאסר ירוצה בעבודות שירות ומועד תחילתו - **3.9.18**.

העותר לא התייצב באופן סדיר לריצוי עבודות השירות; נעדר מספר רב של ימים מעבודתו; נערכו לו שיחות ברור שהעלו חרס; וכן נעשו ניסיונות רבים יחסית שלא צלחו לאתרו/להשיגו טלפונית/לזמנו למפגשים (ר' פירוט ימי היעדרויות וכן פירוט הניסיונות לאתרו בנספח ג' לעתירה - גיליון שימוע מיום 3.7.19). העותר טען שבתקופה מסוימת הוא אוים על ידי גורמים שונים ולכן לא התייצב לעבודה. על רקע טענותיו נקבע לו מפגש עם גורמי מודיעין, אך גם למפגש זה לא התייצב. זאת ועוד, בעוד שבמקור הוצב העותר לעבודה בעיר נשר, הוא הועבר בשלב מסוים - לבקשתו ועל רקע טענותיו - לעבודה בקרבת מקום מגוריו (בית הקשיש "רקפות" בקרית אתא), אך גם שם רבו ההיעדרויות.

משכך, זומן העותר לשימוע ביום 3.7.19, אליו לא התייצב - דבר שהוביל, ביום 4.8.19, להחלטה בדבר הפסקה מנהלית של עבודות השירות (להלן: **ההחלטה הראשונה**).

העותר עתר כנגד ההחלטה הראשונה וטען כי לא התייצב לשימוע משום מניעה אובייקטיבית (הפגנות וחסימות כבישים שהיו במועד השימוע באזור משטרת זבולון, שם נערך השימוע). עוד טען כי לא היה מיוצג בשימוע. ביום 20.8.19 נמחקה העתירה הראשונה על רקע הסכמת הצדדים לקיים שימוע חוזר.

השימוע השני נערך ביום 28.8.19 וגם לשימוע זה לא התייצב העותר, הגם שבא כוחו התייצב אליו וטען בשמו. בשימוע, טען בא כוח העותר כי מקום העבודה שונה מקרית אתא לקרים חיים והעותר מתקשה להגיע לשם. עוד נטען, כי בעבר העותר אולם על ידי אחרים - מה שהביא לאי התייצבותו לעבודות השירות, אך כיום הוא כבר אינו מאיים ולכן יבצע את המוטל עליו ללא חריגות. בנוסף, טען בא כוח העותר כי מרשו אדם צעיר, זהו מאסרו הראשון ושליחתו אל מאחורי סורג ובריח תהיה הרסנית. במסגרת השימוע הפנה נציג שב"ס לכך כי גם לאחר מועד השימוע הראשון המשיך העותר להיעדר מעבודתו - כך, ביום 22.8.19 לא התייצב ושלה הודעה כי אינו מגיע; וגם ביום 25.8.19 שלח הודעה כי הוא מתקשה להתעורר בבוקר. על רקע האמור לעיל התקבלה החלטה להפסיק (בשנית) את ריצוי עבודות השירות - עליה הוגשה העתירה שבפניי.

במסגרת העתירה ובמסגרת הדיון שהתקיים בפניי ביום 3.12.19, חזר בא כוח העותר על הטענות שהוצגו בתמצית לעיל - נטען כי היעדרויות העותר בעבר היו על רקע איומים שהופנו כלפיו; העותר מתקשה להתייצב למקום עבודה המרוחק מביתו משום קשייו הכלכליים והעובדה שהוא עובד בלילות; וגם נתוניו האישיים (צעיר שזהו מאסרו הראשון) לא קיבלו משקל הולם והם מצדיקים התחשבות ומתן הזדמנות נוספת. עוד נטען, כי בפני הממונה עמד נתון שגוי והוא כי מקום העבודה קרוב לביתו, בעוד שלאחרונה, כאמור, הוא הוצב ב"בית מרים" בקרית חיים המרוחק מביתו. הגעה למקום מרוחק זה מקשה על העותר, שמצוי בקשיים כלכליים וחייב כספים לגופים שונים. עוד נטען בהקשר זה כי הצבת העותר במקום מרוחק יחסית מציבה בפניו איומים מצד בעלי חוב (ר' עמ' 2, שורות 1-2 לפרוטוקול הדיון מיום 3.12.19). בא כוח העותר מסר בעת הדיון לעיל שמרשו שכח להביא תיעוד אודות מצבו הכלכלי הקשה, הבטיח לעשות כן אך לא עשה זאת עד למועד כתיבת פסק הדין.

המשיבה עתרה לדחיית העתירה והפנתה להזדמנויות הרבות שניתנו לעותר להשלים את ריצוי המאסר בעבודות שירות; לשיחות הברור שנערכו לו; להיעדרויות הרבות שנרשמו לחובתו; לכך כי נעשו ניסיונות לברר את הטענות בנוגע לאיומים אך העורר לא טרח להתייצב לשיחת ברור שנקבעה בהקשר זה. עוד בהקשר האחרון הפנתה המשיבה לכך שגורמי המודיעין של הממונה על עבודות שירות ושל משטרת ישראל קבעו שאין מניעה שהעותר ימשיך לבצע את עבודות השירות. זאת ועוד, בהמשך נערכה שיחה עם העותר על ידי קצין מודיעין של שב"ס והעותר מסר כי אינו מאיים יותר וגם בא כוחו, במסגרת השימוע (אליו התייצב ללא העותר) טען כי "נמצא פתרון" לבעיה זו, משמע, העותר כבר אינו מאיים. לגבי העברת העותר לבית מרים בקרית חיים, הפנתה המשיבה לכך כי לאחר השימוע הראשון אכן הועבר העותר לקרית חיים לאחר שעבר ראיון קליטה ושובץ למקום זה. בניגוד לנטען על ידי העורר, הגורם שערך את השימוע השני היה מודע למיקום העבודה ואף ציין זאת בטופס השימוע (נכתב כי "מקום העבודה החדש הינו קרוב לביתו במרחק של 8-10 ק"מ"). זאת ועוד, הוזכר כי הממונה על עבודות שירות הלך לקראת העותר לכל אורך הדרך, שהרי בתחילה הוצב העותר בנשר; לאחר מכן ולבקשת העותר הוא הועבר לקרית אתא בקרבת בית מגוריו, אך גם לשם לא התייצב ורק בהמשך הוא הועבר, משום אילוצי המערכת, לקריית חיים. במילים אחרות, אין לעותר להלין אלא על עצמו שלא השכיל לסיים לרצות את עבודות השירות.

דין העתירה להידחות. פירוט ההליכים לעיל מעלה כי לעותר ניתנו הזדמנויות רבות להשלים את ריצוי המאסר בעבודות שירות, אך הוא לא השכיל לעשות זאת. העותר נעדר ימים רבים ללא הסבר מניח את הדעת; שיחות בירור שנערכו עמו לא הועילו; וגם העברתו מנשר לקרית אתא - סמוך למקום מגוריו לא שיפרה את המצב.

אכן, לאחרונה הוצב העותר לעבודה בקרית חיים אך איני סבור כי מדובר במרחק שאינו סביר ממקום מגוריו ולא יהיה זה נכון לתלות בכך את ה"אשם". בניגוד לטענת העותר, נתון זה (המרחק ממקום מגוריו) עלה בשימוע האחרון וזכה להתייחסות. יוזכר, כי לו היה העותר מתייצב באופן סדיר לריצוי עבודות השירות הוא היה מסיים זה מכבר את המאסר. למעשה, גם בדיון לפניי ניסה העותר לטעון כי המקום היחיד שהוא יכול לבצע בו עבודות שירות הוא בקרית אתא, שאם לא כן אזי הוא יהיה צפוי לאיומים מצד נושיו כאשר יעשה את דרכו אל מקום העבודה וחזרה. כפי שפורט לעיל, העותר משנה טענותיו לגבי האיומים המופנים כלפיו על פי הצורך - פעם טוען שאלה קיימים ופעם כי הבעיה באה לידי פתרון. נדמה היה לעתים כי העותר מנסה לשכנע, באופן אבסורדי משהו, שהוא אינו כשיר לביצוע עבודות השירות, שכן הוא שב וטען כי הוא מאוים וכי רק מקום אחד (שלא השכיל לעבוד בו באופן סדיר) מתאים לו. כפי שפורט לעיל, לא כך הדבר; חבל שהעותר לא התנהל כמתחייב מעובד שירות, אך משניתנו לו כל האפשרויות לבצע עבודות שירות, ואף מעבר, והוא בחר להתנהל כפי שפורט לעיל, החלטת הממונה הינה אך סבירה.

ברע"ב 4249/16 טהא נ' הממונה על עבודות שירות (12.7.16) נקבע כי:

"פריבילגיה זו (של ריצוי מאסר בעבודות שירות - י.ל.) מקימה ציפייה להתנהלות רצינית וראויה, והיא ניתנת לביטול מקום בו עולה כי הנאשם איננו מקבל על עצמו את האחריות הנלווית למסלול עונשי זה ולא מבצע את המוטל עליו".

סוף דבר, החלטת הממונה על עבודות שירות הינה, כאמור, סבירה ואף מתחייבת ומשכך אני מורה על דחיית העתירה.

העותר יתייצב לריצוי יתרת מאסרו בבית המעצר קישון ביום 1.1.20 עד השעה 10:00 כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

המזכירות תשלח עותק מפסק הדין:

לבאי כוח הצדדים;

לממונה על עבודות שירות;

למפקד בית המעצר קישון.

ניתן היום, י"א כסלו תש"פ, 09 דצמבר 2019, בהעדר הצדדים.